

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k Návrhu vyhlášky, kterou se stanoví podmínky, při jejichž splnění přestává být palivo z odpadu odpadem
Č. J.	19/2023
DATUM ZPRACOVÁNÍ	8. března 2022
KONTAKTNÍ OSOBA	Dagmar Endrlová
TELEFON	225 279 603
E-MAIL	dendrlova@spcr.cz

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

1. K návrhu vyhlášky a potřebě dalších úprav

Svaz průmyslu dlouhodobě podporuje vydání vyhlášky/vyhlášek řešící otázku paliv. Vážíme si, že MŽP chce, aby paliva vyrobená z odpadu přestala být až do svého finálního zpracování odpadem. Toto je potřeba vyřešit pro co nejvíce surovin, a to i s cílem podpořit principy cirkulární ekonomiky, snížit závislost na fosilních palivech a Rusku. Tento Návrh vyhlášky se věnuje pouze tuhým palivům z odpadu a částečně palivům z biomasy, přičemž ale nadále požaduje, aby spalování TAP z odpadů mimo biomasy nakonec podléhalo podmínkám a limitům pro spalování odpadu. Návrh je tak de facto pokračováním současného stavu, dochází bezpochyby ke zvýšení právní jistoty a k administrativnímu zjednodušení pro některé stávající situace a subjekty schopné plnit limity pro spalování odpadů. Tento cíl vyhlášky je tedy potřeba zdůraznit v samotném návrhu i důvodové zprávě, aby nedošlo k dojmu, že se jím nastavují obecná, plošně platná a uzavřená kritéria pro přechod odpad – neodpad v případě paliv z odpadů. **S návrhem vyhlášky tedy můžeme z velké části (viz připomínky) souhlasit, ale pouze pokud bude první fází a okamžitě budou zahájeny práce na dalších vyhláškách či novelizacích, které budou zahrnovat plyná a kapalná paliva, a současně se urychleně začne hledat komplexní řešení pro TAP z odpadů s principem, že pokud daný odpad splňuje určité požadavky pro TAP (bude vymezeno v nové vyhlášce či novele), mělo by na něj být nahlíženo jako na standardní palivo (výrobek), jež dané zařízení může v konkrétním kotli spalovat, a to za podmínek stanovených ve stávajícím integrovaném povolení. Tento návrh vyhlášky proto musí hledět i do budoucna a řešit, nabízet i další možnosti využití pro širší okruh subjektů, které splní veškeré přísné podmínky. **Požadujeme tedy zpracování samostatné konkrétní vyhlášky.** Jako jeden ze zdrojů legislativních cest lze využít i palivové vyhlášky okolních zemí (Slovensko, Německo) a ty například upravit dle zajištění maximální ochrany životního prostředí.**

Stejně tak otázku biomasy z nebezpečných odpadů a ošetřené biomasy, která není nyní řešena, požadujeme dále precizovat doplňující samostatnou vyhláškou a zahájit související práce.

Žádáme tedy, aby se MŽP snažilo tuto legislativu zdokonalovat. Firmy plánují investovat do příslušných technologií.

Toto tedy vnímáme jako první fázi a je třeba okamžitě začít pracovat i na dalších výše uvedených oblastech. Svaz průmyslu je připraven být k dispozici k dalším jednáním týkající se novel či tvorba paralelních vyhlášek ke kapalným a plyným palivům a v otázce biomasy.

V tomto kromě příslibu ve vypořádání žádáme doplnění a uvedení těchto záměrů a zahájení prací i do důvodové zprávy.

Tato připomínka je zásadní.

2. K materiálu obecně:

V rámci celého materiálu požadujeme nahradit pojem „odpadní biomasa“ pojmem „**biomasa, která je ostatním odpadem**“.

Pojem odpadní biomasa není jednoznačně definován, je zavádějící a může být spojován i s využitím biomasy mimo odpadový režim. Vzhledem k tomu, že se jedná o vyhlášku k zákonu o odpadech, měla by se vztahovat pouze na biomasu, která se z různých důvodů stala odpadem a tuto biomasu následně z tohoto režimu za definovaných podmínek vyvést. Na druhou stranu pojem „odpadní biomasa“ nemusí vylučovat biomasu, která je nebezpečným odpadem, proto je vhodné pracovat s definovaným pojmem „ostatní odpad“.

Tato připomínka je zásadní.

3. K názvu vyhlášky

Požadujeme název vyhlášky upravit následovně:

„VYHLÁŠKA

ze dne ...2023,

kteru se stanoví podmínky, při jejichž splnění přestává být tuhé palivo z odpadu ~~a palivo z odpadní biomasy~~ odpadem“

Odůvodnění:

Vyhláška se obecně zabývá vyvedením tuhých odpadů z odpadového režimu, proto nemá smysl konkrétně uvádět palivo z biomasy, která se stala odpadem. Tato biomasa je vždy podmnožinou tuhých odpadů. Jedná se fakticky o speciální případ tuhého odpadu. K problematičnosti pojmu „odpadní biomasa“ dále viz předchozí připomínka.

Tato připomínka je zásadní.

4. K § 1

Požadujeme upravit § 1 následovně:

Předmět úpravy

Tato vyhláška zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a stanoví

- a) okamžik, kdy tuhé palivo z odpadu ~~a palivo z odpadní biomasy~~ přestávají být odpadem,
- b) konkrétní účel, ke kterému smí být tuhé palivo z odpadu ~~a palivo z odpadní biomasy~~ využíváno,
- c) požadavky na odpad vstupující do procesu recyklace nebo využití, ze kterých vznikne tuhé palivo z odpadu ~~nebo palivo z odpadní biomasy~~,

- d) postup zpracování odpadu v rámci procesu recyklace nebo využití, během kterého vznikne tuhé palivo z odpadu ~~nebo palivo z odpadní biomasy~~,
- e) kvalitativní kritéria, která musí tuhé palivo z odpadu ~~a palivo z odpadní biomasy~~ splnit, aby přestaly být odpadem,
- f) požadavky na vzorkování a zkoušení,
- g) náležitosti průvodní dokumentace,
- h) některé požadavky na informace o odpadu, který je předáván do zařízení určeného k využití odpadů, v němž se vyrábí tuhé palivo z odpadu,
- i) některé požadavky na vedení průběžné evidence o nakládání s odpady v zařízení určeném k využití odpadů, v němž se vyrábí tuhé palivo z odpadu ~~nebo palivo z odpadní biomasy~~.

Odůvodnění:

Vyhláška se obecně zabývá vyvedením tuhých odpadů z odpadového režimu, proto nemá smysl konkrétně uvádět palivo z biomasy, která se stala odpadem. Tato biomasa je vždy podmnožinou tuhých odpadů. Jedná se fakticky o speciální případ tuhého odpadu. K problematičnosti pojmu „odpadní biomasa“ dále viz výše uvedená připomínka.

Tato připomínka je zásadní.

5. K § 2, písm. c)

Upozorňujeme, že podmínky pro zařízení v rámci této vyhlášky umožňují spalovat i TAP z komunálního odpadu v zařízeních, která nesplní podmínky dle závěrů o BAT pro spalování odpadů. Bylo by vhodné problematiku nastavení limitů vyřešit.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

6. K § 2 písm. c) bod 3

Požadujeme upravit znění písm. c) bod 3 následovně:

3. jsou provozované v souladu s povolením provozu vydaným pro stacionární zdroj **nebo spalovnu^{x)}** uvedeným v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší určenému k tepelnému zpracování odpadu.

^{x)}Zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

Odůvodnění:

Požadujeme doplnit termín „spalovna“, aby bylo jednoznačně zajištěno zahrnutí jak spaloven, tak stacionárních zdrojů do působnosti tohoto ustanovení.

Tato připomínka je zásadní.

7. K § 2 písm. d)

Požadujeme upravit znění písm. d):

„d) jsou při jeho využití ~~výhradně~~ ve stacionárních zdrojích podle písmene c) stanoveny a plněny stejné požadavky na ochranu ovzduší jako jsou požadavky stanovené právními předpisy na ochranu ovzduší pro tepelné zpracování odpadu^{3),4)}“

Odůvodnění:

Navrhujeme vypustit slovo „výhradně“, které v daném kontextu postrádá smysl.

Tato připomínka je zásadní.

8. K § 2 písm. e)

Požadujeme upravit znění písm. e).

„e) je konkrétně vymezeno jako ~~vstupní surovina~~ palivo v povolení provozu stacionárního zdroje ~~nebo~~ nebo spalovny podle písmene c), ve kterém bude používáno“

Odůvodnění:

Požadujeme nahradit termín „vstupní surovina“ termínem „palivo“ který lépe odpovídá terminologii legislativy ochrany ovzduší. Dále by měl být doplněn termín „spalovna“, aby bylo jednoznačně zajištěno zahrnutí jak spaloven, tak stacionárních zdrojů do působnosti tohoto ustanovení. Dále je provedena jazyková úprava, v právních předpisech by mělo být přednostně používáno jednotné číslo.

Tato připomínka je zásadní.

9. K § 2 písm. f)

Požadujeme zcela a bez náhrady zrušit písmeno f), tedy podmínku pro spalování TAP, vyrobených z odpadu 19 08 05 pouze v případě zajištění získávání fosforu.

Odůvodnění:

Jedná se o ustanovení, které prakticky znemožní jakékoliv termické využití podle normy upravených čistírenských kalů ať už ve stávajících zařízeních, kde dochází k využívání termického potenciálu ve směsi s ostatními palivy (zejména cementárny, vápenky), tak i v připravovaných záměrech, neboť jeho aplikace vyžaduje zpracování pouze v jednodruhovém typu zařízení. Upozorňujeme, že na čistírnách odpadních vod je a bude využíváno i metody samostatného získávání fosforu selektivním srážením mimo přebytečný kal (například ve fugátu či kalové vodě či případně v kvarterním systému kombinované koagulace a filtrace) ať již železitými, hlinitými či vápenatými solemi (struvit) a tato opatření prokazatelně umožňují výrazně efektivnější znovuzískávání fosforu s výrazně nižší ekologickou stopou a bez přítomnosti dalších reziduí, než jeho případné získávání chemickou cestou (alkalickou či kyselou cestou – v tom případě při využití HCl opět s případným návazným srážením struvitu z kyselých roztoků) z popela jednodruhových spalovacích zařízení. I z toho důvodu jsou v Německu, kde od roku 2029 plánována (zatím) povinnost touto cestou fosfor získávat u ČOV nad 100 000 EO, sušené kaly, případně popel z monoincinerace zatím skladován, nikoliv využíván k masové produkci fosforu či fosforečných hnojiv. Návrh písmena f) tak pokládáme za prosazení určitých lobbystických

zájmů nikoliv však cestu, která by pro již vzniklé TAP z čistírenských kalů umožňovala při trvalé kontrole kvality podle vyhlášky, jejich bezproblémové energetické využití.

Získávání fosforu je možné za nižších nákladů extrakcí z kalové vody, účinnost je mezi 35 % až 50 % .

Tato připomínka je zásadní.

10. K § 2 nové písm. f)

Požadujeme doplnit nové písm. f) následujícího znění:

„f) použití paliva z odpadu ve stacionárních zdrojích podléhá legislativě ochrany ovzduší^{y)} pro spalování či spoluspalování odpadu jako by docházelo k odstranění nebo využití odpadu ve stacionárních zdrojích k tepelnému zpracování odpadu,

^{y)} Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduším, ve znění pozdějších předpisů“

Odůvodnění:

Toto ustanovení by mělo jednoznačně deklarovat, že podmínky pro využití paliva z odpadů se z hlediska ochrany ovzduší rovnají podmínkám jako by se dále jednalo o odpad (ne o palivo). Bez tohoto potvrzení, že palivo z odpadu je dále bráno v rámci legislativy ochrany ovzduší jako odpad, může docházet k výkladovým nejasnostem i s ohledem na aplikaci požadavků Závěrů o BAT pro spalování odpadů, které jsou definovány v kapacitě zpracování odpadu a ne paliva.

Tato připomínka je zásadní.

11.K § 3

Požadujeme celý § 3 upravit následovně:

Palivo z odpadní biomasy

~~(1) Palivo z odpadní biomasy přestává být odpadem v okamžiku ukončení procesu technologie zpracování, pokud~~

~~a) je vyrobeno pouze z ostatních odpadů vymezených v tabulce č. 1.1 přílohy č. 1 k této vyhlášce, se kterými není možné nakládat vhodnějším způsobem v souladu s hierarchií odpadového hospodářství,~~

~~b) splňuje požadavky stanovené pro biomasu ke spalování ve stacionárních zdrojích podle vyhlášky č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší,~~

~~c) splňuje nejvýše přípustný obsah škodlivin stanovený v tabulce č. 1.2 přílohy č. 1 k této vyhlášce při dodržení rozsahu stanovovaných polycyklických aromatických uhlovodíků uvedeného v tabulce č. 1.3 přílohy č. 1 k této vyhlášce; splnění těchto hodnot nesmí být dosaženo ředěním,~~

~~d) se následně využije výhradně jako palivo ve spalovacím stacionárním zdroji o celkovém jmenovitém tepelném příkonu vyšším než 5 MW, který je provozovaný na území České republiky a konkrétně vymezený v průvodní dokumentaci, a~~

~~e) se vyrábí v zařízení k využití odpadu, které je provozováno na základě povolení provozu zařízení podle § 21 odst. 2 zákona a v souladu s normou ČSN EN 15358 Tuhá alternativní paliva – Systémy managementu kvality – Specifické požadavky pro jejich použití při výrobě tuhých alternativních paliv ze dne 1. září 2011.~~

~~(2) Pokud je palivo z odpadní biomasy vyrobeno pouze z odpadů vymezených v tabulce č. 1.4 přílohy č. 1 k této vyhlášce, které jsou výhradně rostlinným materiálem, splnění kritéria podle odstavce 1 písm. c) se nevyžaduje.~~

Palivo z pevné biomasy

Palivo z pevné biomasy, která je ostatním odpadem a splňuje požadavky na biomasu podle vyhlášky č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, přestává být odpadem v okamžiku výstupu z technologie zpracování, pokud

a) se následně využije výhradně jako palivo ve spalovacím stacionárním zdroji o celkovém jmenovitém tepelném příkonu vyšším než 5 MW, který je provozovaný na území České republiky a konkrétně vymezený v průvodní dokumentaci a

b) vyrábí se v zařízení k využití odpadu, které je provozováno na základě povolení provozu zařízení podle § 21 odst. 2 zákona a v souladu s normou ČSN EN 15358 Tuhá alternativní paliva – Systémy managementu kvality – Specifické požadavky pro jejich použití při výrobě tuhých alternativních paliv ze dne 1. září 2011.“

Dále požadujeme vypustit Přílohu č. 1 bez náhrady a následující Přílohy přečíslovat.

Odůvodnění:

Je klíčové zajistit, aby do ustanovení dle §3 byla zahrnuta pouze biomasa, která se stala odpadem, který nemá nebezpečná vlastnosti (tj. jedná se o ostatní odpad) a zároveň splňuje požadavky dle vyhlášky č. 415/2012 Sb. (= definice biomasy dle legislativy ochrany ovzduší a související evropské legislativy). Důvodem je, že pouze biomasa definovaná ve vyhlášce č. 415/2012 Sb. má odlišné emisní limity a nemusí být i v případě, že je odpadem, spalována v režimu odpadu. Pokud biomasa nespĺňuje požadavky dle vyhlášky č. 415/2012 Sb. bude zahrnuta do §2 a spalována v režimu odpadu. Domníváme se, že biomasa je ve vyhlášce č. 415/2012 Sb. dostatečně vymezena a nedává smysl ji dále omezovat v Příloze č. 1 v Tabulce č. 1.1. Proto by mělo být z návrhu vypuštěno písm. a) a Tabulka 1.1 bez náhrady. Vzhledem k tomu, že se má jednat pouze o ostatní odpad a navíc definice biomasy ve vyhlášce č. 415/2012 Sb. vylučuje dřevný odpad, který může obsahovat halogenované organické sloučeniny nebo těžké kovy v důsledku ošetření látkami na ochranu dřeva nebo nátěrovými hmotami postrádá smysl stanovovat limity pro obsah škodlivin nebo PAU. Jednalo by se o povinnost nad rámec zákona o ochraně ovzduší. Provádění rozborů na řadu škodlivin by bylo finančně náročné a s ohledem na omezené množství odpadu vyhovujícího definici biomasy podle vyhlášky č. 415/2012

Sb. by v praxi významně omezovalo jeho energetické využití bez přínosu pro životní prostředí. Z tohoto důvodu navrhuje vypustit i odst. 2, který se k prokazování škodlivin vztahuje, jako nadbytečný. Dále může být vypuštěna celá Příloha č. 1 jako nadbytečná.

Tato připomínka je zásadní.

12. K § 9

Požadujeme upravit § 9 následovně:

„Tato vyhláška nabývá účinnost prvního **dne následujícího měsíce po schválení června 2023.**“

Odůvodnění:

S ohledem na probíhající energetickou krizi je třeba, aby vyhláška nabyl účinnost v co nejkratším termínu.

Tato připomínka je zásadní.

13. K příloze č. 1

Požadujeme Přílohu č. 1 „Požadavky na palivo vyrobené z odpadní biomasy“ vypustit, následující Přílohy přečíslovat.

Odůvodnění:

Požadujeme vypustit Přílohu č. 1 jako nadbytečnou, viz připomínka k §3.

Tato připomínka je zásadní.